

Nicolas Mathieu

Deres børn gik det på samme måde

Uddrag oversat af Ann-Jette Caron

*Oversat efter: Nicolas Mathieu, Leurs enfants après eux
© Éditions Actes Sud, 2018*

Actes Sud

texte | tekst

*Så er der nogen, om hvem intet minde er tilbage,
de forsvandt, som havde de ikke været til,
og de blev, som var de aldrig blevet til,
og deres børn gik det på samme måde.*

Siraks Bog 44, 9

I

1992

Smells Like Teen Spirit

3

1.

Anthony stod ved bredden og kiggede lige frem.

Solen hang direkte over søen, så vandet fik en olieagtig tyngde. Nu og da blev fløjlsøverfladen forstyrret af en karpe eller gedde. Drengen snusede ind. Luften var mættet med en genkendelig duft af dynd, af gennemophedet jord. Juli måned havde plantet fregner på hans allerede brede ryg. Han havde ikke andet på end et par gamle fodboldshorts og falske Ray-Ban-solbriller. Det var sindssygt varmt, men det forklarede ikke alt.

Anthony var lige fyldt 14. Efter skole slugte han gerne en hel baguette med smøreost. Om natten sad han indimellem med høretelefoner på og skrev sange. Hans forældre var nogle idioter. Efter sommerferien skulle han i 9. klasse.

Hans fætter tog det helt roligt. Han lå og halvsov på det flotte håndklæde, der var købt på markedet i Calvi det år, de havde været på feriekoloni. Selv når han lå ned, virkede han høj. Folk troede ofte, at han var 22-23 år.

En antagelse, fætteren benyttede sig af til at få adgang til steder, hvor han ikke burde være. Barer, natklubber, piger.

Anthony trak en smøg frem fra pakken, der var stukket ned i hans shorts, og bad fætteren svare på, om han ikke også af og til syntes, at de røvkede sig.

Fætteren fortrak ikke en mine. Man kunne følge den præcise aftegning af hans muskler under huden. Af og til satte en flue sig i hudfolden ved armhulen. Så dirrede hans hud, som når en hest generes af en bremse. Anthony ville gerne have set sådan ud, med fint tegnede muskler på overkroppen. Hver aften lavede han armbøjninger og maveøvelser på sit værelse. Men han var ikke den type. Han forblev firkantet, massiv, en steak. En dag i skolen havde en af gårdvakterne pisset ham af med en historie om en punkteret fodbold. Anthony udfordrede ham til at mødes ved udgangen. Han dukkede aldrig op. Fætterens Ray-Bans var endda også ægte.

Anthony tændte smøgen og sukede. Fætteren var fuldstændig klar over, hvad han var ude på. Anthony havde i flere dage plaget ham om, at de skulle tage hen på barrøvsstranden, et øgenavn givet i overdreven optimisme, eftersom man allerhøjest så nogle topløse piger dér, og så skulle man endda være heldig. Uanset hvad var Anthony fuldstændig besat af tanken.

- Kom nu, lad os tage derhen.
- Nej, brummede fætteren.
- Kom nu, please.

– Ikke nu. Du kan bare gå ud at bade.

– Så siger vi det ...

Anthony gav sig til at stirre på vandet med sit underligt hældende blik. En slags ladhed holdt hans højre øje halvt lukket og forvanskede ansigtet, så det altid virkede smågnavent. En af de ting, der ikke fungerede. Ligesom heden, der fik ham til at føle sig fanget, den snærende og klodsede krop, fødderne i størrelse 43 og alle bumserne i ansigtet. Gå ud at bade ... Han var ikke så lidt morsom, den fætter. Anthony spyttede på jorden foran sig.

Et år tidligere var familien Colins dreng druknet. Den 14. juli – en dato, der var let at huske. Den aften var en masse folk fra området kommet ned til skoven og bredden af søen for at se fyrværkeriet. De tændte bål og grillede. Som altid udbrød der slagsmål efter midnat. Soldaterne på orlov fra kasernen gik i kødet på araberne fra ghettoområdet, og så blandede de degenererede fra Hennicourt sig også. Til sidst gik selv stamgæsterne fra campingpladsen ind i kampen, mest unge, men også nogle familiefædre og solskoldede belgiere med ølvom. Næste dag fandt man fedtet madpapir, pinde med blod på, smadrede flasker og endda en optimistjolle fra sejlklubben, der hang oppe i et træ: ikke et dagligdags syn. Til gengæld fandt man ikke familien Colins dreng.

Man vidste, at han havde tilbragt aftenen ved søen. Det var man sikker på, for han var kommet med nogle venner, der alle havde vidnet efterfølgende. Helt almindelige knægte, der hed Arnaud, Alexandre eller

Sébastien, og som lige var blevet studenter og ikke engang havde taget kørekort endnu. De kom derhen for at opleve den sædvanlige ballade uden nogen intention om selv at tage del i den. Men på et tidspunkt blev de fanget i virvaret. Det var uklart, hvad der var sket derefter. Flere vidner havde set en dreng, der så ud til at være såret. Man talte om en blodvædet T-shirt og om et sår på halsen, der åbnede sig som en mund ned mod et sort, væskende dyb. I forvirringen havde ingen gjort noget for at hjælpe ham. Næste morgen var familien Colins drengs seng tom.

De følgende dage havde politidirektøren organiseret en eftersøgning i de omkringliggende skove, og dykkere trak vod i søen. I timevis havde nysgerrige tilskuere iagttaget den orange gummibåd, der sejlede frem og tilbage. Dykkerne lod sig falde baglæns ned i vandet med et fjernt plask, og efter det måtte man vente, i dødelig stilhed.

Man sagde, at moren var på hospitalet og havde fået beroligende medicin. Man sagde også, at hun havde hængt sig. Eller at man havde set hende vandre omkring i gaderne i natkjole. Faren arbejdede ved det lokale politi. Eftersom han også var jæger, og alle selvfølgelig gik ud fra, at araberne havde gjort det, håbede man mere eller mindre på et hævntogt. Faren var en firskåren fyr, der sad ret op og ned i redningsfolkenes båd med nøgent hoved under den blytunge sol. Folk betragtede ham fra bredden – hans ubevægelighed, hans uudholdelige ro og hans langsomt stegende isse. Alle følte, at der var noget

chokerende ved den ro. De ville have foretrukket, at han gjorde et eller andet, at han i det mindste rørte lidt på sig, at han tog en kasket på.

Det, der virkelig rystede folk efterfølgende, var portrættet i avisen. På billedet havde familien Colins søn et sympatisk, ikke specielt kønt ansigt, blegt, der passede meget godt til et offer, kunne man sige. Hans hår krøllede lidt i siderne, hans øjne var brune, og han havde en rød T-shirt på. I artiklen stod der, at han havde fået meget flotte karakterer til sin studentereksamen. Når man kendte resten af familien, var det alligevel lidt af en bedrift. Ja, dér kan man bare se, havde Anthonys far sagt.

Man fandt aldrig liget, og Colin-familiens far vendte tilbage til sit arbejde uden at gøre noget stort nummer ud af det. Hans hustru havde hverken hængt sig eller andet. Hun nøjedes med at spise piller.

Men i hvert fald havde Anthony på ingen måde lyst til at bade i dét vand. Hans skod hvislede svagt, da det ramte søens overflade. Han løftede blikket mod himlen og rynkede brynene på grund af det blændende lys. Et kort sekund var hans øjenlåg harmoniske. Solen stod højt på himlen, klokken måtte være omkring 15. Smøgen havde efterladt en ubehagelig smag i munden. Tiden stod virkelig stille. Alligevel nærmede sommerens afslutning sig hastigt.

– For helvede ...

Fætteren rejste sig.

– Du er pisseirriterende.

– Vi røvkeder os, helt ærligt. Dag efter dag, hvor vi ikke laver en skid.

– O.k., så kom ...

Fætteren slyngede håndklædet over skuldrene og satte sig op på sin mountainbike. Han var klar til at tage afsted.

– Kom så, få lidt fart på. Vi smutter.

– Hvorhen?

– Fart på, siger jeg.

Anthony proppede håndklædet ned i sin gamle Chevignon-rygsæk, tog armbåndsuret op af den ene gummisko og kom hurtigt i tøjet. Han havde kun lige sat sig op på sin BMX, da fætteren forsvandt ned ad den vej, der førte rundt om søen.

– Vent på mig, for helvede!

Anthony havde hængt efter ham, lige siden de var helt små. Da deres mødre var yngre, havde de også været uadskillelige. Mougél-pigerne, kaldte man dem. De havde finkæmmet drengeskaren ved de lokale baller i lang tid, inden de slog sig til ro på grund af kærlighed med stort K. Héléne, Anthonys mor, havde valgt en af Casati-drengene. Irène havde været endnu mere uheldig. Uanset hvad kom Mougél-pigerne, deres mænd, fætrene og svigerfamilierne fra én og samme verden. Det fandt man hurtigt ud af ved at overvære, hvordan de opførte sig ved bryllupper, begravelser og til jul. Mændene var tavse og døde tidligt. Kvinderne farvede håret og gik til livet med en optimisme, der svandt mere og mere

ind. Når de blev gamle, bevarede de mindet om deres mænd, der var døde på grund af arbejdet, af druk eller af lungesygdomme, om sønner dræbt i bilulykker, for ikke at tale om de mænd, der var stukket af. Irène, fætterens mor, hørte netop til kategorien af forladte hustruer. Så fætteren havde måttet blive voksen i en fart. Som sekstenårig kunne han slå græs, køre uden kørekort og lave mad. Han måtte endda ryge på sit værelse. Han var frygtløs og selvsikker. Anthony ville følge ham til verdens ende, hvis det skulle være. Til gengæld havde han mindre og mindre sympati for resten af familiens måde at fungere på. Han syntes, at hans familie var småt skåret – i størrelse, levevilkår, drømme, selv i dens ulykker, der lignede alle andres og var konjunkturbestemte. Hos dem blev man fyret, skilt, bedraget eller kræftramt. Man var kort sagt fuldstændig almindelig, og alt, hvad der afveg fra det, blev betragtet som mere eller mindre utilladeligt. Sådan levede familierne – på store plader af vrede, på en undergrund af sammenhobet smerte, der med ét kunne bryde frem midt under en festmiddag efter et par glas Patis. Anthony forestillede sig mere og mere, at han var bedre end det. Han drømte om at rejse ad helvede til.

De nåede snart frem til den gamle jernbane, og fætteren smed sin cykel i brændenælderne. Han sad på hug på skinnerne og betragtede feriekolonien, der lå lige under den skråning, hvor toget havde kørt. Bådhuset stod på vid gab. Der var ikke et øje. Anthony efterlod også sin BMX og gik hen til ham.

– Der er ingen, sagde fætterten. Vi hugger en kano og smutter.

– Er du sikker?

– Vi skal jo ikke svømme derhen.

Fætterten løb ned ad skråningen, sprang over tjørnebuske og ukrudt. Anthony fulgte efter. Han var bange, det var vidunderligt.

Da de nåede ned til bådhuset, tog det et par sekunder at vænne sig til halvmørket. Der var forskellige lette sejlbåde, en lille motorbåd og nogle kanoer, der hang på et metalstativ. En stærk lugt af mug kom fra redningsvestene, der hang på bøjler. Gennem de vidtåbne døre kunne man se stranden, den glitrende sø, det flade landskab – som et biograflærred aftegnet mod det fugtige mørke.

– Kom, vi tager den dér.

Med en synkron bevægelse tog de den kano ned, som fætterten havde valgt, og så greb de et par pagajer. De standsede kort, inden de forlod det kølige bådhus. Det var behageligt. Langt væk tegnede en windsurfer en lys fure på søens overflade. Ingen kom. Anthony kunne mærke den berusende svimmelhed, man føler, lige inden man gør noget forbudt. Det var det samme, når han stjal i supermarkedet eller kørte vildt på knallert.

– Kom nu. Vi smutter, sagde fætterten.

Så styrtede de afsted, med kanoen på skulderen og pagajerne i hånden.

Stort set var feriekolonien befolket af uskadelige unger, som forældrene havde parkeret dér, mens de ventede på

feriens afslutning. På den måde kunne de komme ud at ride og vandcykle i stedet for at lave ballade inde i byerne. Opholdet blev sluttet af med en fest, hvor man tungekyskede og drak alkohol i smug. De kvikkeste kunne være så heldige at score en af de unge medhjælpere. Men i gruppen var der også altid nogle syge typer – små, hårde knægte fra bøhlandet, der var blevet opdraget med piskeslag. Hvis de fyre fik fat i dem, kunne det ende galt. Anthony forsøgte at lade være med at tænke for meget på det. Kanoen var temmelig tung. De skulle klare sig ned til bredden, højest 30 meter. Den skar ham i skulderen. Han bed tænderne sammen. I det samme faldt fætteren over en rod og mistede taget om kanoens forende. Anthony snublede bagved og følte, at noget skar sig ind i hans hånd, en splint eller noget spidst, der ragede ud inde i båden. Han satte sig på knæ og undersøgte håndfladen. Den blødte. Fætteren var allerede oppe at stå igen.

– Kom, vi har ikke tid til det nu.

– To sekunder. Jeg har skåret mig.

Han satte såret op til læberne. Smagen af blod fyldte munden.

– Skynd dig!

De kunne høre stemmer. De løb derfra i trav og holdt båden, som det bedst kunne lade sig gøre, med øjnene stift rettet mod fødderne. På grund af farten standsede de først op, da vandet nåede dem til taljen. Anthony tænkte på sine smøger og sin walkman i rygsækken.

– Hop op! skyndede fætteren, der skubbede kanoen ud mod det åbne vand. – Hurtigt.

– Hey! råbte en stemme bag dem. Skarp, maskulin.

Andre råb fulgte, tættere og tættere på.

– Hey, kom tilbage!

Anthony hejste sig klodset op i kanoen. Fætteren gav et sidste skub, inden han også kravlede op. På bredden bag dem stod en knægt i badebukser og to instruktører og skabte sig.

– Ro. Nu skal vi afsted. Kom så!

Efter lidt tøven fandt drengene ud af, hvordan de skulle gøre. Anthony padlede til bagbord, fætteren til styrbord. På stranden kunne de se et mylder af overophidsede unger, der råbte og skreg. Instruktørerne forsvandt ind i bådhuset og kom ud med tre kanoer.

Heldigvis skar fætrenes kano sig gennem søens overflade med en beroligende skarphed. De kunne mærke vandets modstand forplante sig til skuldrene og en berusende følelse af fart under fødderne. Anthony så, at en tynd stribe blod snoede sig ned ad underarmen. Han slap pagajen et øjeblik.

– Er du o.k.? spurgte fætteren.

– Det er ikke noget.

– Er du sikker?

– Jep.

Røde dråber, der var dryppet ned ved hans fødder, havde næsten tegnet et Mickey Mouse-hoved. Et tyndt snitsår gabte på håndfladen. Han satte det op til munden.

– Ro! sagde fætteren.

Deres forfølgere var to eller tre i hver båd, og der

var voksne med. De var ikke langt bag dem, og Anthony gav sig igen til at ro så godt, han kunne. Solen hamrede ned på søens sorte vand og skabte en million hvide glimt. Han mærkede sveden løbe ned ad panden og fra armhulerne. På ryggen gik T-shirten i ét med hans hud. Han var bekymret. Måske havde de ringet til politiet.

– Hvad gør vi?

– De følger ikke efter os helt over på den anden side.

– Er du sikker?

– Ro, for helvede!

Efter lidt tid skiftede fætrene retning for at ro parallelt med kysten. De håbede at komme hurtigere over til den tynde tange, der næsten delte søen i to. Når de først kom dertil, ville de være ude af syne nogle få minutter.

– Se, sagde fætterten.

På de nærliggende strande havde folk rejst sig for bedre at kunne se, og de piftede og heppede. Anthony og fætterten kom altid på den samme strand, der var nem at komme til, og som man kaldte Lossepladsen. Man sagde, at den lå i nærheden af et kloakfløb, og at det var årsagen til de få badegæster, selv når sommersæsonen var på sit højeste. Der var andre strande omkring søen. Bag dem den strand, der hørte til feriekolonien, foran dem campingpladsens strand. Længere væk lå amerikanerstranden, hvor de degenererede kom. På den anden side af landtangen lå sejlkлубben på det smukkeste sted med nåletræer, næsten gyldent sand, omklædningskabiner og en bar, som ved havet.

– Nu er vi der næsten, sagde fætterten.

Hundrede meter længere fremme på højre hånd viste silhuetten af et forfaldent skur, der havde tilhørt Naturstyrelsen, at de var lige ved at være der. De vendte sig for at få et indtryk af afstanden til forfølgerne. Kanoerne lå stille, og det så ud til, at instruktørerne var i gang med en større diskussion. Selv på lang afstand fornemmede man deres irritation og uenighed. På et tidspunkt rejste en af dem sig op for at understrege sit synspunkt, men en anden fik ham til at sætte sig igen. Til sidst padlede de tilbage mod feriekolonien. Fætrene smilede til hinanden, og Anthony vovede at give dem fingeren, nu hvor de alligevel vendte ryggen til.

– Hvad gør vi?

– Hvad tror du selv?

– De ringer helt sikkert til politiet.

– Og hvad så? Ro.

De fortsatte fremad tæt ved bredden, gennem sivene. Klokkeren var over 16, og sollyset var ved at blive mindre skarpt. Lyde, kvækken steg op fra de sammenslyngede blade og grene, der flød rundt langs bredden. Anthony, der håbede at få øje på nogle frøer, slap ikke vandoverfladen med øjnene.

– Er din hånd o.k.?

– Jah, er vi der snart?

– Ti minutter.

– For helvede, det er faktisk pisse langt væk.

– Det sagde jeg jo. Tænk på de bare røve, så klarer du det.

Anthony forestillede sig allerede stedet – lidt ligesom hylden med pornofilm i videobutikken. Han sneg sig af og til derhen, hunderød, og gloede på så meget, han kunne nå, inden en voksen jagede ham væk igen. Faktisk forlod lysten til at kigge på pigekroppe ham aldrig. Han gemte blade og videofilm i sine skuffer og under sengen, sammen med masser af papirlommetørklæder. Det var det samme med kammeraterne på skolen – de var lige så ivrige. Det gjorde dem til idioter i længden. Når man tænkte nærmere over det, kunne de fleste slagsmål faktisk forklares på den måde. Et forkert blik på gangen, og straks gik det op i en spids, vupti, så var de i gang og rullede rundt på flisegulvet og kaldte hinanden de værste ting. Enkelte fyre havde held med at invitere nogle piger ud. Anthony havde engang kysset en pige bagerst i bussen. Men hun ville ikke lade ham røre ved sine bryster. Så han droppede det. Det fortrød han nu, hun hed Sandra, hun havde blå øjne og en alletiders røv i sine cowboybukser.

Lyden af udstødningsrør bag træerne hev ham ud af sine grublerier. De stivnede begge to. Lyden nærmede sig. Anthony havde ikke svært ved at genkende motorcyklerne fra feriekolonien – små arrige og barnlige crossere. Kolonien havde længe tilbudt motocrossundervisning. Det var i øvrigt det, der gjorde stedet populært, ikke stangtennis eller orienteringsløb.

- De tager vejen rundt om søen.
- De leder efter os, det kan du være helt sikker på.
- De burde ikke kunne se os her.

Men føtterne spillede alligevel ikke smarte. De krøb sammen i kanoen med spidsede ører og bankende hjerter.

– Smid T-shirten, mumlede føtteren.

– Hvad?

– Din T-shirt. Man kan se dig på flere kilometers afstand.

Anthony trak sin Chicago Bulls-trøje over hovedet og stak den ind under sig. Den gennemtrængende motorlyd fra crosserne cirkulerede over dem som en rovfugl. De tav, utålmodige, ubevægelige. En sødladen lugt steg op fra de rådne planter i vandoverfladen. Den blandede sig med deres sved, fik det til at klø overalt. Anthony gøs ved tanken om alt det, der kribledede rundt i det sumpede vand.

– Vi kommer for sent derhen, sagde han.

– Hold kæft ...

Motorcyklerne forsvandt til sidst og kunne kun høres som en svag brægen. Drengene fortsatte, forsigtige som indianere, sejlede forbi landtangen og så lå den anden halvdel af søen foran dem. Den famøse barrøvsstrand var endelig i sigte, til styrbord. Den var grå, afskærmet, utilgængelig fra vejen og næsten mennesketom. En motorbåd flød rundt cirka 30 meter fra kysten. Det var fuldstændig dødssygt.

– For helvede, der er ikke et øje, stønnede Anthony.

Faktisk var der trods alt to piger, men de havde bikini på, også toppen. På afstand var det svært at afgøre, om der var noget ved dem – om de så godt ud eller hvad.

– Hvad gør vi?

– Nu er vi kommet så langt ...

Da de kom nærmere, begyndte pigerne at røre på sig. Nu hvor de bedre kunne se dem, virkede de meget unge, rastløse og især urolige. Den mindste af dem endte med at rejse sig for at kalde i retning af motorbåden. Hun stod i vandkanten og piftede meget højt mellem fingrene, men uden virkning. I stedet smuttede hun hurtigt tilbage til sit håndklæde og klæbede sig til veninden.

– De er skidebange, sagde Anthony.

– Er du ikke det?

Fætrene padlede ind til kysten, trak kanoen på land og satte sig i vandkanten. De vidste ikke rigtig, hvad de skulle gøre, så de gav sig til at ryge. De havde ikke udvekslet så meget som et blik med stedets andre besøgende. Men de kunne mærke deres tilstedeværelse bag sig, deres tavse, uoverstigelige fjendtlighed. Anthony havde lidt lyst til at smutte igen nu. Samtidig ville det være ærgerligt efter det besvær, de havde haft med at komme derhen. Hvis bare de vidste, hvordan man skulle bære sig ad.

Efter nogle minutter flyttede pigerne deres ting hen i den anden ende af stranden. De så faktisk super godt ud, med hestehaler, pigeben og pigebalder, bryster, det hele. De gav sig igen til at råbe i retning af motorbåden. Anthony kastede hurtige blikke hen mod dem. Det gik ham på, at de gjorde dem så urolige.

– Det er hende Durupt-pigen, hviskede fætterren.

– Hvem af dem?

– Den lille med den hvide bikini.

– Og den anden?

Hende kendte fætteren ikke. Man kunne ellers ikke undgå at lægge mærke til hende. Hun kunne tegnes i en lige linje fra nakken til anklerne, en præcis og kraftig linje, og hendes hår, der var samlet højt oppe på hovedet, faldt på en måde, der gav et fantastisk indtryk af tyngde. Hendes bikinitrusser var bundet sammen med snore ved hofterne. De måtte efterlade et tydeligt aftryk på huden, når man havde løsnet dem. Især var hendes balder utrolige.

– Jah ... indrømmede fætteren, der undertiden kunne læse hans tanker.